

การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านภาษาไทย
เพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

มาลีวรรณ บุญใส

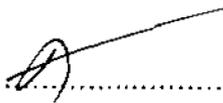
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

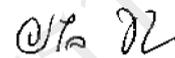
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาหนังสือส่งเสริม
การอ่าน เพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เสนอโดย
นางมาลีวรรณ บุญใส เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน

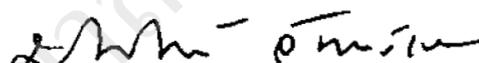
..........รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา

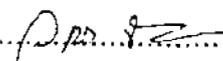
(นายตระกูล จันทสุนทร)

วันที่ 26 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2553

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..........ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล ทองแผ่)

..........กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง)

..........กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณา จันทนาคม)

..........กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.สันติ แสงสุก)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านภาษาไทย เพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทรเรือง ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณา จันทนาคม
ชื่อนักศึกษา	มาลีวรรณ บุญใส
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา	2552

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านภาษาไทย เพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนกับหลังการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านภาษาไทย เพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านภาษาไทย เพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนชุมชนวัดโคกดอกไม้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชัยนาท จำนวน 24 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยวิธีการจับสลากโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) หนังสือส่งเสริมการอ่านภาษาไทย เพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ 3) แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.847 และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.776 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และสถิติทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. หนังสือส่งเสริมการอ่านภาษาไทย เพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 84.26/82.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านภาษาไทย เพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านภาษาไทย เพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

Thesis Title Development of a Supplementary Book in Reading Thai for
Practicing an Analytical Thinking Skill for Prathomsuksa 3 Students

Thesis Advisors Asst. Prof. Dr. Pramote Chanruang
Asst. Prof. Wanna Janthanakhom

Name Maleewan Boonsai

Concentration Curriculum and Instruction

Academic Year 2009

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to develop a supplementary book in reading Thai for practicing an analytical thinking skill for Prathomsuksa 3 students according to a standard efficiency of 80/80, 2) to compare the students' analytical thinking skill before and after they were taught with the developed supplementary book and 3) study the students' satisfaction of the developed supplementary book. The sample drawn using a simple random sampling was 24 Prathomsuksa 3 students at Chumchon Wat Khokdokmai School, under Chai Nat Educational Service Area Office, during the second semester of the academic year 2009. The instruments in this research were 1) the developed supplementary book in reading Thai for practicing an analytical thinking skill, 2) learning management plans, 3) an analytical thinking skill test to a reliability of 0.847 and 4) a satisfaction test towards the developed supplementary book to a reliability of 0.776. The data were analyzed in terms of percentage, mean, standard deviation and t-test.

The findings were as the followings:

1. the developed supplementary book had an efficiency of 84.26/82.33 which was higher than a standard efficiency of 80/80.
2. the students' analytical thinking skill was improved after they were taught with the developed supplementary book at a significance level of .05.
3. in overall, the students' satisfaction of the developed supplementary book was rated at the highest level.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือและแนะนำจากที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณ จันทนาคม กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำปรึกษา แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และชี้แนะข้อที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยอย่างมาก ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล ทองแผ่ ประธานกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ ย่อนไสว กรรมการสอบ และอาจารย์จากสาขาวิชาหลักสูตรและการสอนทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนและให้ความช่วยเหลือด้วยดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.เนติ เฉลยวาเรศ ดร.พิชยา พรมาลี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรรณวิไล นันทมานพ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ขอขอบพระคุณ นายประยูร เขียวอินทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสรรคบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท นายสวัสดิ์ พิทักษ์เขตต์ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดโคกดอกไม้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท คณะครูและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกท่าน ที่ได้อนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลการใช้เครื่องมือ

ขอขอบพระคุณ นางสาววิภา น้าเรอจิตร ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนวัดพร้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท ตลอดจนญาติพี่น้องทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่ง ให้แก่ผู้ศึกษาค้นคว้าจนประสบผลสำเร็จการศึกษา

คุณค่าและประโยชน์ของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดา มารดา บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

มาลีวรรณ บุญใส

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
ประกาศคุณูปการ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบความคิดในการวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช 2551.....	11
ความสำคัญของภาษาไทย.....	11
เรียนรู้อะไรในภาษาไทย.....	12
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย.....	12
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้.....	13
คุณภาพผู้เรียน.....	14
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้.....	15
หนังสือส่งเสริมการอ่าน.....	16
ความหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่าน.....	16
วัตถุประสงค์ของการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่าน.....	17
ประเภทของหนังสือส่งเสริมการอ่าน.....	18
ลักษณะของหนังสือส่งเสริมการอ่าน.....	19

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
รูปแบบของการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน.....	20
หลักการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่าน.....	22
องค์ประกอบของหนังสือส่งเสริมการอ่าน.....	23
ขั้นตอนในการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่าน.....	26
การหาประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน.....	27
การอ่าน.....	29
ความหมายของการอ่าน.....	29
ความสำคัญของการอ่าน.....	32
จุดมุ่งหมายของการอ่าน.....	34
ประโยชน์ของการอ่าน.....	35
ปัญหาของการอ่าน.....	36
การสร้างนิสัยรักการอ่าน.....	37
การคิดวิเคราะห์.....	38
ความหมายของการคิดวิเคราะห์.....	38
ความสำคัญของการสอนคิดวิเคราะห์.....	40
ทฤษฎีการเรียนรู้.....	41
คุณสมบัติที่เอื้อต่อการคิดวิเคราะห์.....	44
เทคนิคกระบวนการคิดวิเคราะห์.....	46
ทักษะการคิดวิเคราะห์.....	48
บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนคิดโดยใช้ คำถาม.....	50
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ.....	53
ความหมายของความพึงพอใจ.....	53
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ.....	54
ประโยชน์ของความพึงพอใจ.....	56
ตัวแปรสำคัญในทฤษฎีการใช้ความพึงพอใจ.....	57
ความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน.....	59
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	60
งานวิจัยในประเทศ.....	60
งานวิจัยต่างประเทศ.....	63

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้.....	13
ตาราง 2 เนื้อหาและจำนวนคาบเรียนในการทดลอง.....	68
ตาราง 3 ประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน.....	77
ตาราง 4 เปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน.....	77
ตาราง 5 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายความพึงพอใจ ต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3..	78
ตาราง 6 คะแนนเฉลี่ยผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแผนการจัด การเรียนรู้.....	110
ตาราง 7 คะแนนเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยผู้เชี่ยวชาญ	116
ตาราง 8 ค่าคะแนนดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ กับจุดประสงค์ (IOC) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้เชี่ยวชาญ	130
ตาราง 9 คะแนนเฉลี่ยผลการประเมินความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน ภาษาไทย เพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	134
ตาราง 10 ค่าอำนาจจำแนก (r) ค่าความยาก (p) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ...	314
ตาราง 11 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนร้อยละระหว่างเรียน โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน..	316
ตาราง 12 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนร้อยละจากการทำแบบทดสอบ หนังสือส่งเสริม การอ่าน.....	318
ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่างการจัดการ เรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	320
ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	320
ตาราง 15 ค่าความแตกต่างของคะแนนแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ของ นักเรียนระหว่างก่อนกับหลังเรียน โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน.....	321
ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลก่อน-หลังเรียน โดยเรียนจากหนังสือส่งเสริมการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	322

	หน้า
ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียนต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	323

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบความคิดในการวิจัย.....	9

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี